

RESSÒ DE LA PARAULA

La mort, bona notícia?

Un dels fets més difícils d'integrar és la mort. Sempre ho ha estat, però els moderns estem tan segurs del poder que ens ofereix la ciència i la tècnica, que no podem suportar que un fet històric inevitable se'ns escapi de les mans.

Sempre hi haurà mort, encara que l'edat mitjana de la nostra societat vagi augmentant. Sempre hi haurà l'amenaça de mort accidental o violenta o el suïcidi (o, com ara es vol promoure, «l'eutanàsia»).

Quan sobrevé la mort, especialment d'un ser estimat, la nostra societat i la nostra cultura ens ofereix un doble camí per evadir-nos del sofriment. D'una banda, fomenta la trivialització del fet de morir. Llavors o bé s'evita parlar-ne com a problema essencial de l'existència (programes culturals, educatius, ideològics, etc.), o bé es converteix en motiu de joc i broma (com en espectacles còmics o a la festa de «Halloween»). D'altra banda, quan el difunt era particularment estimat, la nostra cultura ofereix la via de l'alliberament dels sentiments de dolor: una fixació tal en la seva persona que permeti expressar el sofriment, compensar la seva pèrdua, mitjançant gestos, paraules, discursos, música, poesia, signes de tota mena. Sembla que es busca amb això fer que el difunt sembli viu i present i una mica més duradora la seva memòria.

Totes les cultures, religions i civilitzacions han pretès fer més suportable la mort. La nostra cultura occidental a l'últim segle, tret de rares excepcions, ha preferit fomentar camins d'evasió, vies que «compensin» el buit i el no-res que provoca la mort. La nostra societat només reacciona en massa quan la mort és efecte d'una agressió injusta o d'un desastre natural. Però, en qualse-

vol cas, evita qüestionar-se les grans preguntes que ella, la mort, per si mateixa, ens planteja.

¿No serà més honrat i guardor afrontar aquests interrogants i buscar respostes allà on s'ofereixen? Per què cedir a la por que ens produeix pensar en la mort, perquè potser aquest pensament posa en qüestió moltes maneres de pensar i viure que avui ens semblen inqüestionables?

Ens venen aquests pensaments cada vegada que a l'Església, per una raó o altra, fixem l'atenció en màrtirs actuals: Què significava per a ells la mort? Com la van viure? Tenim molt propera la beatificació de dues germanes de la Congregació d'Agustines Missioneres, Caridad Álvarez Martín i Esther Paniagua Alonso, que van ser assassinades en 1994 a Algèria, havent pogut fugir davant l'amenaça de mort. Al costat de divuit religiosos van ser víctimes de la massacre causada per la facció d'islamistes radicals. També pròximament ce-

lebrarem la beatificació de nou religiosos de la congregació de Sant Pere ad Víncula, màrtirs al costat de tres laics, una germana franciscana dels Sagrats Cors i tres germanes Caputxines de la Mare del Diví Pastor.

De les germanes agustines missioneres són aquestes paraules: «No ens poden llevar la vida perquè ja l'hem donada.»

Som molt lluny de les postures evasives davant la mort, que avui constatem cada dia. Heus aquí una de les grans paradoxes de la nostra fe: celebrar la mort, d'aquells que la van afrontar com acte suprem d'amor. Sense oblidar la injustícia que van patir, les seves morts formen part de la Bona Notícia, és a dir, de l'anunci i testimoniatge que l'amor ressuscita amb Jesucrist.

† Agustí Cortés Soriano

Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

APUNTS PER A L'ANÀLISI

La malaltia, terra d'evangeli

La malaltia pròpia, d'algú proper o de la família, és una d'aquelles experiències que pot canviar la perspectiva de la vida, el que Joan Pau II anomenava «esdeveniments fonamentals i fonamentals de l'existència» (DH). Quasi podem comptar amb els dits de les mans les experiències vitals que ens poden marcar com a persones, en positiu o en negatiu. Dels primers, el naixement d'un fill, el casament, moments molt significatius en que s'han pres decisions molt determinants; en negatiu, la pèrdua d'un ésser estimat, patiments per la situació econòmica o una malaltia greu.

Aquestes experiències són de les poques que poden posar en joc la totalitat de la persona i ser determinants, fonamentals en la seva biografia i en la forma en que la persona estructura la seva vida i sentit.

En aquests moments, més que en altres, aflora l'espiritualitat, són moments sagrats, de recerca de sentit i de significat. Són «terra d'evangeli».

Hi ha qui es refereix als hospitals com el «cementiri de Déu», doncs moltes persones es replanteixen la creença en Déu després d'una malaltia greu o la pèrdua d'una persona estimada.

L'hospital és ben bé un cementiri de «déus», en minúscula, de déus-ídols que donàvem per

bons (diners, poder, aparences...) i que en els moments de patiment ens adonem que no serveixen per a res.

És en el patiment on sols queda l'essencial, i en l'essencial està Déu. Aquesta proximitat de Déu al patiment apareix en molts salms, en el llibre de Job i sobretot en el Nou Testament, on Jesús mostra una acció preferent i prioritària cap als malalts, convertint la salut en bona Notícia.

Montserrat Esquerda

Directora de l'Institut Borja de Bioètica i Delegada de Salut del Bisbat de Lleida

ECO DE LA PALABRA

La muerte, ¿buena noticia?

Uno de los hechos más difíciles de integrar es la muerte. Siempre lo ha sido, pero los modernos estamos tan seguros del poder que nos aporta la ciencia y la técnica, que no podemos soportar que un hecho histórico inevitable se nos escape de las manos.

Siempre habrá muerte, aunque la edad media de nuestra sociedad vaya subiendo. Siempre existirá la amenaza de muerte accidental o violenta o el suicidio (o, como ahora se quiere promover, «la eutanasia»).

Cuando sobreviene la muerte, especialmente de un ser querido, nuestra sociedad y nuestra cultura nos ofrece un doble camino para evadirnos del sufrimiento. Por un lado, fomenta la trivialización del hecho de morir. Entonces o bien se evita hablar de ello como problema esencial de la existencia (programas culturales, educativos, ideologías, etc.), o bien se convierte en motivo de juego y broma (como en espectáculos cómicos o en la fiesta de «Halloween»). Por otro lado, cuando el difunto era particularmente estimado, nuestra cultura ofrece la vía de la liberación de los sentimientos de dolor: una fijación tal en su persona que permita expresar el sufrimiento, compensar su pérdida, mediante gestos, palabras, discursos, música, poesía, signos de todo tipo. Parece que se busca con ello hacer que el difunto parezca vivo y presente y un poco más duradera su memoria.

Todas las culturas, religiones y civilizaciones han pretendido hacer más soportable la muerte. Nuestra cultura occidental en el último siglo, salvo raras excepciones, ha preferido fomentar caminos de evasión, vías que «compensen» el vacío y la nada que provoca la muerte. Nuestra sociedad sólo reacciona en masa cuando la muerte es efecto de una agresión injusta o de un desastre natural. Pero, en cualquier caso, evita cuestionarse las grandes preguntas que ella, la muerte, por sí misma, nos plantea.

¿No será más honrado y curativo afrontar esos interrogantes y buscar respuestas allá donde se ofrecen? ¿Por qué ceder al miedo que nos produce pensar en la muerte, porque quizá ese pensamiento pone en cuestión muchas maneras de pensar y vivir que hoy nos parecen incuestionables?

Nos vienen estos pensamientos cada vez que en la Iglesia, por una razón u otra, fijamos la atención en mártires actuales: ¿Qué significaba para ellos la muerte? ¿Cómo la vivieron? Tenemos muy próxima la beatificación de dos hermanas de la Congregación de Agustinas Misioneras, Caridad Álvarez Martín y Esther Paniagua Alonso, que fueron asesinadas en 1994 en Argelia, habiendo podido huir ante la amenaza de muerte. Junto a 18 religiosos fueron víctimas de la masacre causada por la facción de islamistas radicales. También próximamente celebraremos la beatificación de 9 religiosos de la congregación de San Pedro ad Víncula, mártires junto a tres laicos, una hermana franciscana de los Sagrados Corazones y tres hermanas capuchinas de la Madre del Divino Pastor.

De las hermanas agustinas misioneras son estas palabras: «No nos pueden quitar la vida porque ya la hemos dado.»

Estamos muy lejos de las posturas evasivas ante la muerte, que hoy constatamos cada día. He aquí una de las grandes paradojas de nuestra fe: celebrar la muerte, de aquellos que la afrontaron como acto supremo de amor. Sin olvidar la injusticia que sufrieron, sus muertes forman parte de la Buena Noticia, es decir, del anuncio y testimonio de que el amor resucita con Jesucristo.

† **Agustí Cortés Soriano**
Obispo de Sant Feliu de Llobregat

VIDA DIOCESANA

IX Congrés de les Hospitalitats de Lourdes catalanes

Es va celebrar el 20 i 21 d'octubre a la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat. Organitzat aquest any per l'Hospitalitat de Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa, van participar els responsables i membres de les juntes directives de la pràctica totalitat de les hospitalitats catalanes, una setantena en total.

Durant el congrés es van plantejar diversos temes d'actualitat i reptes de futur: com motivar a l'acció, com fer que les entitats com les hospitalitats estiguin més presents en els mitjans socials, l'exposició de diferents activitats que es poden fer amb persones malaltes i/o amb discapacitat (anar a la platja, visites organitzades, Camí de Santiago...) però sobretot poder fer realitat sortides proposades per ells.

Per altra banda, en el congrés van estar molt present les paraules de sant Llorenç —titular de

A la Catedral de Sant Llorenç per a la celebració de l'eucaristia

la catedral de Sant Feliu— escrites a una paret de la Casa de l'Església que acollia el congrés, que recorden que el tresor de l'Església són els pobres, els malalts i les persones amb mobili-

tat reduïda. En els pelegrinatges de l'any 2019 s'ha proposat que l'objectiu sigui descobrir que aquells que ens acompanyen són el nostre tresor i, alhora, esdevenir també un tresor per a ells.

Beatificacions a la Sagrada Família

La basílica de Gaudí acollirà, el proper dissabte a les 11 h, l'eucaristia de beatificació de 16 màrtirs: 9 religiosos de la Congregació de San Pedro ad Víncula, 3 laics protectors d'aquests religiosos, 1 religiosa de la Congregació de les Germanes Franciscanes dels Sagrats Cors i 3 religioses de la Congregació de Germanes Caputxines de la Mare del Diví Pastor, que tenen presència al nostre bisbat a Pallejà i Capellades.

Presidirà la celebració el cardinal prefecte de les causes dels

Un sí a l'Amor

sants, Angelo Becciu. Els 16 màrtirs van ser víctimes, en els anys

1936 i 1937, de la persecució religiosa sobrevinguda en els anys trenta.

Donada la vinculació de la congregació de Sant Pedro ad Víncula amb la ciutat de Sant Feliu de Llobregat, se celebrarà dissabte 1 de desembre, a les 12 h, a la Catedral de Sant Llorenç, una eucaristia d'acció de gràcies pels nous beats i s'hi traslladaran les relíquies de quatre dels religiosos, que quedaran instal·lades a la Capella dels Màrtirs que s'està adaptant actualment en un lateral de la catedral.

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

@Pontifex: «La pregària és la primera obra missionera de tot cristià, i és també aquella més efectiva» (30 d'agost).

@Pontifex: «Nosaltres els cristians no tenim un producte per vendre, tenim una vida per comunicar» (30 d'agost).

@Pontifex: «La caritat de Crist, acollida amb el cor obert, ens canvia, ens transforma, ens fa capaços d'estimar» (31 d'agost).

@Pontifex: «Senyor, reforça en nosaltres la cura per la casa comuna, especialment per l'aigua, bé primari que hem de tutelar i posar a l'abast de tothom» (1 de setembre).

Novembre, mes vocacional

Un any més, les deu diòcesis amb seu a Catalunya, promouen una cadena de pregària

ria per les vocacions durant tot el mes de novembre. Cada dia una diòcesi es compromet especialment a pregar per aquesta intenció. La de Sant Feliu de Llobregat té l'encàrrec per als dies 9, 19 i 29 i vol enfocar-ho com uns dies dedicats a la pregària i reflexió sobre la «cultura vocacional», amb el lema «Faci's en mi la teua paraula» (cf. Lc 1,35-38).

El web www.cadenadepregaria.cat dona visibilitat a aquesta iniciativa. Allà es troben recursos, materials, testimonis, etc., que poden servir d'ajuda per preparar un moment de pregària, personal o comunitari. Per tenir més consciència de ser un cos que prega en continuïtat, podeu informar de les iniciatives de pregària que convoqueu a vocacional@bisbat-santfeliu.cat o trucant al bisbat (tel. 936 327 630).

Nous acòlits

El dimarts 6 de novembre, a les 19.30 h, a la capella del Seminari Conciliar de Barcelona, el bisbe auxiliar de Barcelona, Mons. Antoni Vadell, instituirà acòlits un grup de 8 seminaristes, dels quals dos de Sant Feliu de Llobregat, Samuel Gutiérrez i Joan Francesc Cortès. Aquest últim ho viu i ho explica així: [@Joan_F_Cortes](https://twitter.com/Joan_F_Cortes): «El fet de rebre l'acòlita, a més de ser un pas més en el camí de preparació cap al presbiterat, implica una relació més profunda i personal amb la Santa Eucaristia, font i cim de la nostra vida com a cristians.»

D'esquerra a dreta: Samuel i Joan Francesc

XIII Jornades de Formació i Animació Pastoral

Indran lloc del 12 al 15 de novembre per a la Vicaria del Llobregat a la Casa de l'Església (Sant Feliu de Llobregat), de les 21 a les 22.30 h.

El lema d'enguany és «Vocació i missió. Caminem junts com a Església» i el programa previst és el següent:

• **Dilluns 12 novembre, a les 21 h:** «La Paraula de Déu, ànima de la vida cristiana. Sabem llegir la Bíblia?», a càrrec de Maria Claustre Solé Auguets, religiosa de la Companyia de Maria i professora de Sagrada Escriptura.

• **Dimarts 13 novembre, a les 21 h:** «Utopies que no ho són. Reptes actuals de Justícia i Pau en el seu 50è aniversari», a càrrec del director de Jus-

tícia i Pau de Barcelona, Eduard Ibáñez Pulido.

• **Dimecres 14 novembre, a les 21 h:** Taula rodona sobre «L'Església escolta els joves: el Sínode de la vocació i la missió», moderada per Amparo Gómez, delegada diocesana de Mitjans de Comunicació, amb la participació del Ramon i l'Eulàlia, matrimoni jove de Sant Vicenç dels Horts, l'Ignasi Segura, de Sant Boi de Llobregat, i el Jordi Mondragon, seminarista de Viladecans.

• **Dijous 15 novembre, a les 21 h:** «Caminem junts en Església: la sinodalitat», per part de Mn. Salvador Pié-Ninot, professor de Teologia i rector de Santa Maria del Mar.

Sinodejant...

El passat diumenge va acabar a Roma el sínode sobre els joves, la fe i el discerniment vocacional: no es tracta d'un punt final sinó d'un nou inici. A la nostra

diòcesi, la Delegació de Joventut va organitzar una iniciativa el divendres 19 d'octubre per sensibilitzar els joves en l'experiència de caminar amb els pares sinodals... al peu de la lletra!, amb una caminada vora el riu Llobregat, des de Sant Vicenç dels Horts fins a Sant Boi de Llobregat.

Valorant l'activitat per la seva qualitat, no quantitat, podem dir que va ser tot un èxit. Si vols saber més detalls de la mà d'un dels participants, escaneja aquest codi QR.

AGENDA

► **Recés a la Casa de Betània.** Diumenge 18 de novembre, de les 10 fins a les 17 h. Obert a tothom. Predicarà Mn. Joan Rodríguez i el tema serà «Fragilitat i grandesa de l'amor». Més informació: Casa de Betània (c/ Bonavista, 37 - tel. 933 751 102 - Cornellà de Llobregat).

► **Taller monàstic a Montserrat.** Des de fa uns anys el Noviciat de Montserrat organitza aquests tallers monàstics, per tal de donar a conèixer als joves la vida monàstica. El proper serà el cap de setmana del 8 i el 9 de desembre. Els interessats han de posar-se en contacte per fer la reserva: t. 938 777 765, vocacions@abadiamontserrat.net o facebook: [montserratprojectedevida](https://www.facebook.com/montserratprojectedevida).

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

5. ■ Dilluns (lit. hores: 3a setm.) [Fl 2,1-4 / Sl 130 / Lc 14,12-14]. □ **Sant Feliu de Llobregat:** beata Maria Ràfols i Bruna, vg. □ **Urgell:** Sant Martí de Porres, religiós. Santa Àngela de la Creu, vg.; sant Zacaries i santa Elisabet (o Isabel), pares de Joan Baptista; sant Magne, bisbe.

6. ■ Dimarts [Fl 2,5-11 / Sl 21 / Lc 14,15-24]. Sants Pere Poveda Castoverde i Innocenci de la Immaculada Canoura Arnau, prevs., i companys mrs.; sant Sever, bisbe de Barcelona i mr. (633); sant Lleopard, anacoreta; beata Beatriu, vg.

7. ■ Dimecres [Fl 2,12-18 / Sl 26 / Lc 14,25-33]. □ **Lleida:** Beat Francesc de Maria Josep Palau i Quer (Aitona, Segrià 1811 - Tarragona, 1872), prev. carmelità, fund. Gns. i Gnes. Carmelites (1860-1861). Sant Ernest, mr.; santa Carina, vg. i mr.

8. ■ Dijous [Fl 3,3-8 / Sl 104 / Lc 15,1-10]. Sant Severià, Carpòfor i Victorià, coneguts per *màrtirs coronats*; sant Deodat I, papa (615-618).

9. □ Divendres [Ez 47,1-2.8-9.12 (o bé: 1C 3,9b-11.16-17) / Sl 45 / Jo 2,13-22]. Dedicació de la Basíli-

ca del Laterà. Festa del Sant Crist de Balaguer.

10. □ Dissabte [Fl 4,10-19 / Sl 111 / Lc 16,9-15]. Sant Lleó el Gran, papa (tosca, 440-461) i doctor de l'Església; sant Andreu Avel·lí (†1608), bisbe, prev. teatí.

11. ■ Diumenge vinent, XXXII de durant l'any (lit. hores: 4a setm.) [1R 17,10-16 / Sl 145 / He 9,24-28 / Mc 12,38-44 (o bé, més breu: Mc 12,41-44)]. Sant Martí de Tours (†397), bisbe, abans monjo, originari de Panònia; sant Menna, oficial siríac mr. (Alexandria, s. III).

Diumenge XXXI de durant l'any (B)

COMENTARI

A qui i de quina manera m'hi aproximo jo?

Dins el Pentateuc, el Deuteronomi destaca per la forma literària com a testament de Moisès i per la profunda visió teològica sobre la història d'Israel.

La secció 4,4-11,32 conté la 2a al·locució de Moisès emmarcada per la fórmula clàssica «*Escolta, Israel*» amb l'*Horeb* com escenari i el Decàleg per contingut.

L'exhortació a *reverenciar el Senyor i complir tota la vida els Manaments* va seguida d'una promesa: *Així viureu anys i més anys*.

ESCOLTA, Israel: el Senyor és el nostre Déu, el Senyor és l'ÚNIC. La confessió de fe fonamenta la identitat del Poble de Déu, amb l'exigència d'*estimar el Senyor amb tot el cor, tota l'ànima i totes les forces* (i no només una mica, alguna vegada i d'alguna manera).

La carta-homília als Hebreus dedica la secció 7,11-28 a comparar el sacerdoti vell de l'Antiga Aliança amb el nou de Jesucrist, *el Gran Sacerdot que ens calia* amb les qualitats de *sant, innocent i sense taca*.

Ell *no necessita oferir cada dia víctimes tant pels propis pecats com pels del Poble*: a la Creu i amb força redemptora *es va oferir a si mateix una sola vegada*.

Per això *té el poder de salvar definitivament i així no traspasa a ningú les funcions sacerdotals* perquè Ell actua en cada prevere *intercedint per sempre a favor dels qui se li acosten*.

Preguntar «*Quin és el primer de tots els Manaments de la Llei?*» evoca l'època de Jesús quan, davant els més de 600 preceptes positius i els innombrables prohibitius, discutien *quin és el més important*.

Jesús respon citant *Dt 6,4s* i afegint *Lv 19, 18: Estima els altres com a tu mateix*. El judaisme hel·lenístic ja predicava l'amor a Déu i al proïsme com els dos pilars bàsics de la Llei: *Hi ha dos ensenyaments als quals van subordinades les nombroses normes. En relació amb Déu, el manament de la veneració i pietat vers Ell; en relació amb els homes, l'amor al proïsme i la justícia* (Filó d'Alexandria).

Jesús innovà el concepte de *proïsme* passant del vell plantejament (*estimaré els del meu poble*, i els qui em fan costat) al model del Bon Samarità.

I nosaltres avui, a qui i com ens aproximem?

Mn. José Luis Arín

► Lectura del llibre del Deuteronomi (Dt 6,2-6)

En aquells dies, Moisès digué al poble: «Reverencia el Senyor, el teu Déu, compleix durant tota la vida els manaments que et dono, tant tu, com els teus fills i els fills dels teus fills. Així viureu anys i més anys. Escolta, Israel, mira de posar en pràctica això que et mando; així seràs un poble feliç i nombrós en un país que regalima llet i mel, tal com el Senyor ho va prometre als teus pares. Escolta, Israel: El Senyor és el nostre Déu, el Senyor és l'únic. Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb totes les forces. Guarda en el teu cor les paraules dels manaments que avui et dono.»

► Salm responsorial (17)

R. *Us estimo, Senyor, vós m'enfortiu.*

Us estimo, Senyor, vós m'enfortiu, / roca i muralla que em deslliura. R.

Déu meu, penyal on m'empari, / escut i força que em salva. / Rodejat d'adversaris delirants, clamo el Senyor, / crido auxili d'entre els enemics. R.

Beneït sigui el Déu vivent, el meu penyal. / Beneïxo el Senyor que em salva. / Ha donat grans victòries al seu rei, / ha mostrat l'amor que té al seu ungít. R.

► Lectura de la carta als cristians hebreus (He 7,23-28)

Germans, els sacerdots de l'antiga aliança van ser molts, perquè la mort els impedia de continuar en les seves funcions. Però Jesús, que viu per sempre, no traspasa a ningú les funcions sacerdotals. Per això té el poder de salvar definitivament tots els qui per ell s'acosten a Déu, ja que viu intercedint per sempre a favor d'ells. Un sacerdot així és el que ens calia: sant, innocent i sense taca; per això va ser tret d'enmig dels pecadors i enlairat més amunt del cel. Ell no necessita, com els altres, oferir víctimes cada dia tant pels seus propis pecats com pels pecats del poble: es va oferir a si mateix una sola vegada. La Llei havia fet sacerdots uns homes plens de febleses, però els termes del jurament que ha substituït la Llei han consagrat el Fill, que serà per sempre un sacerdot perfecte.

► Lectura de l'evangeli segons sant Marc (Mc 12,28b-34)

En aquell temps, un dels mestres de la Llei anà a trobar Jesús i li va fer aquesta pregunta: «Quin és el primer de tots els manaments de la Llei?» Jesús li respongué: «El primer és aquest: «Escolta, Israel: El Senyor és el nostre Déu, el Senyor és l'únic. Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb tot el pensament, amb totes les forces». El segon és: «Estima els altres com a tu mateix». No hi ha cap altre manament més gran que aquest.» El mestre de la Llei li digué: «Molt bé, mestre. És veritat que Déu és un de sol i que no n'hi ha cap altre fora d'ell. I que estimar-lo amb tot el cor, amb tot el pensament i amb totes les forces, i estimar els altres com a si mateix és millor que tots els sacrificis i totes les ofrenes cremades a l'altar.» Jesús, en sentir aquesta resposta tan asenyada li digué: «No ets lluny del regne de Déu.» I ningú no s'atreu a fer-li cap més pregunta.

► Lectura del libro del Deuteronomio (Dt 6,2-6)

Moisés habló al pueblo diciendo: «Teme al Señor, tu Dios, tú, tus hijos y nietos, y observa todos sus mandatos y preceptos, que yo te mando, todos los días de tu vida, a fin de que se prolonguen tus días. Escucha, pues, Israel, y esmérate en practicarlos, a fin de que te vaya bien y te multipliques, como te prometió el Señor, Dios de tus padres, en la tierra que mana leche y miel. Escucha, Israel: El Señor es nuestro Dios, el Señor es uno solo. Amará, pues, al Señor, tu Dios, con todo tu corazón, con toda tu alma y con todas tus fuerzas. Estas palabras que yo te mando hoy estarán en tu corazón.»

► Salmo responsorial (17)

R. *Yo te amo, Señor; tú eres mi fortaleza.*

Yo te amo, Señor; tú eres mi fortaleza; / Señor, mi roca, mi alcázar, mi libertador. R.

Dios mío, peña mía, refugio mío, / escudo mío, mi fuerza salvadora, mi baluarte. / Invoco al Señor de mi alabanza / y quedo libre de mis enemigos. R.

Viva el Señor, bendita sea mi Roca, / sea ensalzado mi Dios y Salvador: / Tú diste gran victoria a tu rey, / tuviste misericordia de tu ungido. R.

► Lectura de la carta a los Hebreos (Heb 7,23-28)

Hermanos: Ha habido multitud de sacerdotes de la anterior Alianza, porque la muerte les impedía permanecer; en cambio, Jesús, como permanece para siempre, tiene el sacerdocio que no pasa. De ahí que puede salvar definitivamente a los que se acercan a Dios por medio de él, pues vive siempre para interceder a favor de ellos. Y tal convenía que fuese nuestro sumo sacerdote: santo, inocente, sin mancha, separado de los pecadores y encumbrado sobre el cielo. Él no necesita ofrecer sacrificios cada día como los sumos sacerdotes, que ofrecían primero por los propios pecados, después por los del pueblo, porque lo hizo de una vez para siempre, ofreciéndose a sí mismo. En efecto, la ley hace sumos sacerdotes a hombres llenos de debilidades. En cambio, la palabra del juramento, posterior a la ley, consagra al Hijo, perfecto para siempre.

► Lectura del santo Evangelio según san Marcos (Mc 12,28b-34)

En aquel tiempo, un escriba se acercó a Jesús y le preguntó: «¿Qué mandamiento es el primero de todos?». Respondió Jesús: «El primero es: «Escucha, Israel, el Señor, nuestro Dios, es el único Señor: amarás al Señor, tu Dios, con todo tu corazón, con toda tu alma, con toda tu mente, con todo tu ser». El segundo es este: «Amarás a tu prójimo como a ti mismo». No hay mandamiento mayor que estos». El escriba replicó: «Muy bien, Maestro, sin duda tienes razón cuando dices que el Señor es uno solo y no hay otro fuera de él; y que amarlo con todo el corazón, con todo el entendimiento y con todo el ser, y amar al prójimo como a uno mismo vale más que todos los holocaustos y sacrificios». Jesús, viendo que había respondido sensatamente, le dijo: «No estás lejos del reino de Dios». Y nadie se atrevió a hacerle más preguntas.